Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2018. gada 13. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – LESD 56. pants – Pakalpojumu sniegšanas brīvība – Ierobežojumi – Pakalpojumi iekšējā tirgū – Direktīva 2006/123/EK – Darba tiesības – Darba ņēmēju norīkošana darbā celtniecības darbu veikšanai – Darba ņēmēju paziņojums – Algas lapu saglabāšana un tulkošana – Maksājumu apturēšana – Drošības naudas iemaksāšana, ko veic pakalpojumu saņēmējs – Iespējamā naudas soda, kas uzlikts pakalpojumu sniedzējam, nodrošināšana

Lieta C-33/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bezirksgericht Bleiburg*/*Okrajno Sodišče Pliberk* (Bleiburgas pirmās instances tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 17. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 23. janvārī, tiesvedībā

Čepelnik d.o.o.

pret

Michael Vavti.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], M. Vilars [*M. Vilaras*], J. Regans [*E. Regan*] un K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], E. Juhāss [*E. Juhász*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), M. Safjans [*M. Safjan*], D. Švābi [*D. Šváby*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] un K. Vajda [*C. Vajda*],

ģenerāladvokāts: N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs: M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 26. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Čepelnik d.o.o.* vārdā – *R. Grilc*, *R. Vouk*, *M. Škof* un *M. Ranc*, *Rechtsanwälten*, kā arī *M. Erman*, *odvetnica*,

– Austrijas valdības vārdā – *G. Hesse*, pārstāvis,

– Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek*, *J. Pavliš* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

* Tiesvedības valodas – vācu un slovēņu.

– Francijas valdības vārdā – *E. de Moustier* un *R. Coesme*, pārstāvji,

– Ungārijas valdības vārdā – *M. Tátrai*, kā arī *M. Z. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

– Slovēnijas valdības vārdā – *A. Grum*, pārstāve,

– Slovākijas valdības vārdā – *B. Ricziová*, pārstāve,

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Kellerbauer* un *L. Malferrari*, kā arī *M. Kocjan*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 8. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 56. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/67/ES (2014. gada 15. maijs) par to, kā izpildīt Direktīvu 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu ("*IMI* regula") (OV 2014, L 159, 11. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Čepelnik d.o.o.* un *Michael Vavti* par 5000 EUR summas samaksu, kuru tā pieprasa no *M. Vavti* par būvdarbu līguma izpildi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV 2006, L 376, 36. lpp.) 7. un 14. apsvērums ir formulēts šādi:

"(7) Ar šo direktīvu izveido vispārēju tiesisku pamatu, kas attiecas uz plašu pakalpojumu klāstu, ņemot vērā katra darbības veida vai profesijas un tās reglamentējošās sistēmas īpatnības. [..] Būtu jāparedz līdzsvarotu pasākumu klāsts, kas ietver mērķētu saskaņošanu, administratīvu sadarbību, noteikumus par pakalpojumu sniegšanas brīvību un mudinājumu dažos jautājumos izstrādāt rīcības kodeksus. Šai valsts tiesību režīmu saskaņošanai būtu jānodrošina augsts Kopienas tiesiskās integrācijas līmenis un vispārējas intereses mērķu aizsardzība augstā līmenī, jo īpaši patērētāju aizsardzība, kas ir būtiski svarīgi, lai iedibinātu uzticēšanos starp dalībvalstīm. Šajā direktīvā arī ņemti vērā citi vispārējas intereses mērķi, tostarp vides aizsardzība, valsts drošība un veselības aizsardzība, kā arī nepieciešamība ievērot darba tiesību aktus.

[..]

(14) Šī direktīva neskar nodarbinātības nosacījumus, tostarp maksimālo darba ilgumu un minimālo atpūtas laiku, minimālās apmaksātās ikgadējās brīvdienas, minimālo atalgojuma likmi un veselības aizsardzību, drošību un higiēnu darbā, kurus dalībvalstis piemēro saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem, tā neskar attiecības starp sociālajiem partneriem, ietverot tiesības veikt sarunas par koplīgumiem un noslēgt tos un tiesības veikt protesta akcijas saskaņā ar valsts tiesību aktiem un

praksi, kas nav pretrunā Kopienas tiesību aktiem, un tā arī neattiecas uz pakalpojumiem, ko sniedz pagaidu darbā iekārtošanas aģentūras. Šī direktīva neskar dalībvalstu sociālā nodrošinājuma tiesību aktus."

4 Šīs direktīvas 1. panta 6. punktā ir noteikts:

"Šī direktīva neskar darba tiesības, proti, jebkurus tiesību aktos vai līgumos paredzētus noteikumus, kuri attiecas uz nodarbinātības nosacījumiem, darba apstākļiem, tostarp veselības aizsardzību un drošību darbā, un darba devēju un darba ņēmēju savstarpējām attiecībām un kurus dalībvalstis piemēro atbilstīgi saviem tiesību aktiem, kas ir saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem. Tāpat šī direktīva neskar dalībvalstu sociālā nodrošinājuma tiesību aktus."

Austrijas tiesības

5 *Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz* (Likums par darba līgumus regulējošo tiesību aktu pielāgošanu, *BGBl.*, 459/1993) redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "*AVRAG*") 7.b panta 3. un 8. punktā ir noteikts:

"3. Darba devējiem 1. punkta nozīmē darba veikšanai uz Austriju norīkoto darba ņēmēju nodarbināšana ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms attiecīgā darba uzsākšanas ir jādeklarē Centrālajā nelegālās nodarbinātības kontroles birojā [..]

[..]

8. Persona, kura kā darba devējs 1. punkta izpratnē,

1. pārkāpjot 3. punkta prasības, neiesniedz, neiesniedz laicīgi vai neiesniedz pilnā apmērā šo deklarāciju vai deklarāciju par vēlākām izmaiņām sniegtajās ziņās (izmaiņu deklarācija) [..],

[..]

izdara administratīvo pārkāpumu, un rajona pārvaldes iestāde par katru darba ņēmēju tai nosaka naudas sodu [..]."

6 *AVRAG* 7.i panta 4. punkts ir izteikts šādi:

"Persona, kura kā

1. darba devējs 7. panta, 7.a panta 1. punkta vai 7.b panta 1. un 9. punkta izpratnē, pārkāpjot 7.d panta prasības, nenodrošina darba samaksas dokumentu pieejamību,

[..]

izdara administratīvo pārkāpumu, un rajona pārvaldes iestāde par katru darba ņēmēju tai nosaka naudas sodu [..]."

7 *AVRAG* 7.m pantā ir paredzēts:

"1. Gadījumā, ja ir pamatotas aizdomas par administratīvu pārkāpumu saskaņā ar 7.b panta 8. punktu, 7.i pantu vai 7.k panta 4. punktu un ja noteiktu apstākļu dēļ ir jāuzskata, ka saukšana pie atbildības vai soda izpilde nebūs iespējama vai būs būtiski apgrūtināta ar darba devēja (darbuzņēmēja) personu vai uzņēmuma, kas nodrošina darbaspēku, personu saistītu iemeslu dēļ, nodokļu iestāžu struktūrvienības saistībā ar izmeklēšanu saskaņā ar 7.f pantu un Būvniecībā nodarbināto atvaļinājuma naudu un

atlaišanas pabalstu fonds var rakstveidā pieprasīt pasūtītājam vai – darbaspēka nodrošināšanas gadījumā – darba devējam neizmaksāt vēl maksājamo darba samaksu vai vēl maksājamo atlīdzību par darbaspēka nodrošināšanu, vai to daļu (maksājumu pārtraukšana). [..]

[..]

3. Gadījumā, ja ir pamatotas aizdomas par administratīvu pārkāpumu saskaņā ar 7.b panta 8. punktu, 7.i pantu vai 7.k panta 4. punktu un ja noteiktu apstākļu dēļ ir jāuzskata, ka saukšana pie atbildības vai soda izpilde nebūs iespējama vai būs būtiski apgrūtināta ar darba devēja (darbuzņēmēja) personu vai uzņēmuma, kas nodrošina darbaspēku, personu saistītu iemeslu dēļ, rajona pārvaldes iestāde ar nolēmumu var pieprasīt pasūtītājam vai – darbaspēka nodrošināšanas gadījumā – darba devējam saprātīgā termiņā iemaksāt vēl maksājamo darba samaksu vai atlīdzību par darbaspēka nodrošināšanu, vai to daļu kā drošības naudu. [..]

[..]

5. Saskaņā ar 3. punktu veiktais maksājums pasūtītāju vai darba devēju atbrīvo no parāda darbuzņēmējam vai uzņēmumam, kas nodrošina darbaspēku.

[..]"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

8 *Čepelnik* ir Slovēnijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību.

9 Šī sabiedrība ar *M. Vavti* noslēdza būvniecības līgumu, kas attiecas uz būvniecības darbu veikšanu *M. Vavti* mājā, kura atrodas Austrijā, par kopējo summu 12 200 EUR.

10 Tie vienojās par avansa maksājumu 7000 EUR apmērā, kuru *M. Vavti* samaksāja šai sabiedrībai.

11 2016. gada 16. martā *Finanzpolizei*/*Finančna policija* (Finanšu policija, Austrija) veica pārbaudi būvlaukumā un konstatēja, pirmkārt, ka divu norīkoto darba ņēmēju nodarbinātību *Čepelnik* nav deklarējusi kompetentajā valsts iestādē, tādējādi pārkāpjot *AVRAG* 7.b panta 8. punkta 1. apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar *AVRAG* 7.b panta 3. punktu, un, otrkārt, ka šai sabiedrībai nebija algas lapas vācu valodā saistībā ar četriem darbā norīkotajiem darba ņēmējiem, tādējādi pārkāpjot *AVRAG* 7.i panta 4. punkta 1. apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar *AVRAG* 7.d panta 1. punkta pirmo un otro teikumu.

12 Pēc šī konstatējuma Finanšu policija uzdeva *M. Vavti* apturēt maksājumus saistībā ar attiecīgo būvniecību. Turklāt tā lūdza *Bezirkshauptmannschaft Völkermarkt*/*Okrajno glavarstvo Velikovec* (Felkermarktes rajona pašvaldība, Austrija), lai tā *M. Vavti* liktu iemaksāt drošības naudu, kas ir ekvivalenta vēl maksājamai būvniecības cenai, t.i., 5200 EUR.

13 2016. gada 17. martā Felkermarktes rajona pašvaldība apmierināja šo lūgumu un uzlika *M. Vavti* pienākumu iemaksāt drošības naudu 5200 EUR apmērā, lai nodrošinātu iespējamā naudas soda samaksu, kas varētu tikt uzlikts *Čepelnik* turpmākas procedūras ietvaros. *M. Vavti* nepārsūdzēja šo lēmumu un 2016. gada 20. aprīlī iemaksāja šo drošības naudu.

14 Ar 2016. gada 11. un 12. oktobra spriedumiem *Čepelnik* tika piespriesti naudas sodi, attiecīgi 1000 EUR un 8000 EUR apmērā sakarā ar diviem administratīvajiem pārkāpumiem, kurus Finanšu policija konstatējusi 2016. gada 16. marta pārbaudes laikā. 2016. gada 2. novembrī *Čepelnik* par šiem spriedumiem iesniedza apelācijas sūdzības. Šīs apelācijas sūdzības ir bijušas izskatīšanā lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu datumā.

15 Pēc šīs būvniecības pabeigšanas *Čepelnik* pieprasīja, lai *M. Vavti* samaksātu 5000 EUR summu. Tā kā *M. Vavti* nesamaksāja šo summu, *Čepelnik* vērsās iesniedzējtiesā.

16 Iesniedzējtiesā *M. Vavti* apgalvo, ka, tā kā viņš ir iemaksājis 5200 EUR drošības naudu Felkermarktes rajona pašvaldībai, viņam vairs nav jāmaksā šī summa *Čepelnik*. Saskaņā ar piemērojamo Austrijas tiesisko regulējumu šādai drošības naudas iemaksai esot no saistībām atbrīvojošas sekas.

17 Šādos apstākļos *Bezirksgericht Bleiburg*/*Okrajno Sodišče Pliberk* (Bleiburgas pirmās instances tiesa, Austrija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) "Vai LESD 56. pants un Direktīva [2014/67] ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši minētajām normām dalībvalstij ir aizliegts noteikt iekšzemes pasūtītājam maksājumu pārtraukšanas un drošības naudas iemaksas pienākumu nesamaksātās atlīdzības apmērā, ja maksājumu pārtraukšanas un drošības naudas samaksas vienīgais mērķis ir tāda iespējama naudas soda nodrošināšana, ko ir paredzēts piemērot tikai atsevišķā procedūrā pret citā dalībvalstī reģistrētu pakalpojumu sniedzēju?

2) Ja uz šo jautājumu tiek sniegta noliedzoša atbilde:
   a) Vai LESD 56. pants un Direktīva [2014/67] ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši minētajām normām dalībvalstij ir aizliegts noteikt iekšzemes pasūtītājam maksājumu pārtraukšanas un drošības naudas iemaksas pienākumu vēl maksājamās darba samaksas apmērā, ja citā ES dalībvalstī reģistrētais pakalpojumu sniedzējs, kuram ir paredzēts piemērot naudas sodu, procedūrā par drošības naudas noteikšanu citā ES dalībvalstī reģistrētajam pakalpojumu sniedzējam nevar pārsūdzēt drošības naudas noteikšanu un ar iekšzemes pasūtītāja sūdzību par šo lēmumu tā izpilde netiek apturēta?
   b) Vai LESD 56. pants un Direktīva [2014/67] ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši minētajām normām dalībvalstij ir aizliegts noteikt iekšzemes pasūtītājam maksājumu pārtraukšanas un drošības naudas iemaksas pienākumu vēl maksājamās darba samaksas apmērā tikai tādēļ, ka pakalpojumu sniedzējs ir reģistrēts citā ES dalībvalstī?
   c) Vai LESD 56. pants un Direktīva [2014/67] ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši minētajām normām dalībvalstij ir aizliegts noteikt iekšzemes pasūtītājam maksājumu pārtraukšanas un drošības naudas iemaksas pienākumu vēl maksājamās darba samaksas apmērā, lai gan tās samaksas termiņš vēl nav iestājies un galīgās atlīdzības apmērs, ņemot vērā pretprasījumus un atlīdzības ieturēšanas tiesības, vēl nav zināms?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

18 Vispirms Austrijas valdība apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nav pieņemams, jo Tiesas atbilde uz prejudiciālajiem jautājumiem neesot nepieciešama, lai iesniedzējtiesa varētu pasludināt spriedumu pamatlietā.

19 Šajā ziņā tā norāda, ka prejudiciālie jautājumi attiecas uz administratīvo procedūru, kurā pasūtītājam ir uzdots apturēt maksājumus un iemaksāt drošības naudu, lai gan iesniedzējtiesā ir celta vienīgi civilprasība, kas attiecas uz būvniecības cenu, kura vēl ir maksājama pēc šādas drošības naudas iemaksas. Taču šīs pēdējās minētās tiesvedības ietvaros iesniedzējtiesai būtu jāņem vērā vienīgi no saistībām atbrīvojošas sekas, kuras ir attiecīgajam pasūtītājam sakarā ar tam uzliktās drošības naudas iemaksu, neesot pilnvarām grozīt vai atcelt lēmumu par šīs drošības naudas uzlikšanu. Šāda veida lēmums varētu tikt vienīgi apstrīdēts atsevišķā administratīvā procedūrā.

20 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā noteiktās sadarbības starp Tiesu un valstu tiesām procedūras ietvaros tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, izvērtē gan to, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, gan to, cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tādēļ, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jālemj (spriedums, 2018. gada 5. jūnijs, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Līdz ar to tiek prezumēts, ka jautājumi par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktā tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu kontekstā un kuru pareizība Tiesai nav jāpārbauda, ir atbilstīgi. Valsts tiesas lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska, vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

22 Šajā lietā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlieta ir cieši saistīta ar pasākumu, uz kuriem attiecas prejudiciālie jautājumi, iedarbību, līdz ar to atbildei uz šo pasākumu saderību ar Savienības tiesībām varētu būt ietekme uz šīs tiesvedības iznākumu. Iesniedzējtiesa norāda, ka *M. Vavti* ir pamatojis savu atteikumu, kas ir izraisījis šo tiesvedību, samaksāt *Čepelnik* 5000 EUR summu, kas atbilst atlikušajai maksājamajai attiecīgajai būvniecības summai, ar to, ka saskaņā ar *AVRAG* 7.m panta 5. punktu drošības naudas 5200 EUR apmērā iemaksāšanas, kura tam ir noteikta saskaņā ar šī paša likuma 7.m panta 3. punktu, sekas ir tādas, ka viņš ir atbrīvots no parāda samaksas sabiedrībai *Čepelnik*.

23 Šajos apstākļos nevar tikt uzskatīts, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu.

24 Turklāt, tā kā Austrijas valdības argumentācija saistībā ar lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nepieņemamību ir daļēji pamatota ar to, ka atbilstoši valsts tiesībām iesniedzējtiesai nav atļauts pamatlietas ietvaros pieņemt lēmumu saistībā ar naudas sodiem, kas uzlikti *Čepelnik*, ir jāatgādina, ka, ciktāl LESD 267. pantā paredzētās tiesvedības ietvaros valsts tiesību interpretāciju veic vienīgi šī tiesa (spriedums, 2015. gada 16. jūnijs, *Gauweiler* u.c., C-62/14, EU:C:2015:400, 28. punkts), šī argumentācija nevar būt pietiekama, lai atspēkotu atbilstības prezumpciju, kas norādīta šī sprieduma 21. punktā.

25 Ņemot vērā iepriekš minēto, šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

26 Ar saviem jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 56. pants un Direktīva 2014/67 ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem neatbilst tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar kuru kompetentās iestādes var uzlikt pasūtītājam, kas ir reģistrēts šajā dalībvalsti, pienākumu apturēt maksājumus savam līgumpartnerim, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī, vai pat iemaksāt drošības naudu apmērā, kas ir ekvivalenta atlikušajai maksājamajai būvniecības cenai, lai nodrošinātu iespējamā naudas soda samaksu, kurš varētu tikt uzlikts šim līgumpartnerim, ja tiktu pierādīts darba tiesību pārkāpums pirmajā dalībvalstī.

Ievada apsvērumi

27 Vispirms ir jānorāda, kā to ir uzsvēris ģenerāladvokāts secinājumu 41. punktā, no Tiesai iesniegtajiem apsvērumiem var tikt izsecināts, ka Direktīva 2014/67, kuras transponēšanas termiņš saskaņā ar tās 23. pantu beidzās 2016. gada 18. jūnijā, tika transponēta Austrijas tiesībās ar likumu, kas pieņemts 2016. gada jūnijā un stājās spēkā 2017. gada 1. janvārī. Taču, tā kā pamatlietas fakti notika 2016. gada martā, Direktīva 2014/67 nav tiem piemērojama un līdz ar to uz prejudiciālajiem jautājumiem nav jāatbild, ciktāl tie attiecas uz šo direktīvu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2014. gada 3. decembris, *De Clercq* u.c., C-315/13, EU:C:2014:2408, 49.–51. punkts).

28 Turklāt vairākas ieinteresētās personas, kas iesniedz apsvērumus Tiesā, ir apgalvojušas, ka Tiesai būtu arī jāpamato sava atbilde uz šiem prejudiciālajiem jautājumiem ar Direktīvu 2006/123.

29 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta 6. punktu tā "neskar darba tiesības".

30 Saskaņā ar šo pašu tiesību normu jēdziens "darba tiesības" šīs direktīvas nozīmē aptver jebkurus tiesību aktos vai līgumos paredzētus noteikumus, kuri attiecas uz nodarbinātības nosacījumiem, darba apstākļiem, tostarp veselības aizsardzību un drošību darbā, un darba devēju un darba ņēmēju savstarpējām attiecībām un kurus dalībvalstis piemēro atbilstīgi saviem tiesību aktiem, kas ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

31 Direktīvas 2006/123 1. panta 6. punktā, lasot to kopā ar šīs direktīvas 14. apsvērumu, tādējādi tiek plaši definēts jēdziens "darba tiesības".

32 Šajā tiesību normā nekādi netiek nošķirtas, no vienas puses, darba tiesību materiālo tiesību normas un, no otras puses, tiesību normas, kas attiecas uz pasākumiem, kuri paredzēti, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas šīs materiālo tiesību normas, un lai nodrošinātu to tiesību normu, kas vērstas, lai nodrošinātu sodu, kuri uzlikti šo tiesību normu neievērošanas gadījumā, efektivitāti.

33 Ir arī jānorāda, gluži kā izriet no šīs direktīvas 7. apsvēruma, ka, pieņemot minēto direktīvu, Savienības likumdevējs ir vēlējies nodrošināt, lai tiek ievērots līdzsvars starp mērķi likvidēt šķēršļus pakalpojumu sniedzēju brīvībai veikt uzņēmējdarbību, no vienas puses, kā arī pakalpojumu brīvai apritei, no otras puses, un prasību nodrošināt, lai augstā līmenī tiktu aizsargāti vispārējo interešu mērķi, tostarp nepieciešamība ievērot darba tiesību aktus (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2013. gada 11. jūlijs, *Femarbel*, C-57/12, EU:C:2013:517, 39. punkts).

34 Ar tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkotais paredzot preventīvos pasākumus, lai nodrošinātu to darba tiesību materiālo tiesību normu un tiesību normu ievērošanu, kas vērstas, lai nodrošinātu sodu efektivitāti, kuri uzlikti šo materiālo tiesību normu neievērošanas gadījumā, tiek sniegts ieguldījums vispārējo interešu mērķa, kas ir nepieciešamība ievērot darba tiesības, augsta līmeņa aizsardzībā.

35 No tā izriet, ka jēdziens "darba tiesības" Direktīvas 2006/123 1. panta 6. punkta nozīmē aptver šādu valsts tiesisko regulējumu.

36 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, ir jāsecina, ka Direktīva 2006/123 nav piemērojama tādiem pasākumiem, kādi paredzēti ar pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, tomēr precizējot, ka saskaņā ar tās 1. panta 6. punkta formulējumu šis secinājums neatbrīvo no pārbaudes, vai šāds tiesiskais regulējums atbilst Savienības tiesībām, it īpaši LESD 56. pantam, kas ir norādītas iesniedzējtiesas uzdotajos jautājumos.

Par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu

37 Vispirms ir jāatgādina, ka no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumiem ir jāuzskata visi pasākumi, kas aizliedz, traucē vai padara mazāk pievilcīgu šīs brīvības īstenošanu (spriedums, 2017. gada 4. maijs, *Vanderborght*, C-339/15, EU:C:2017:335, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 56. pantā ir piešķirtas tiesības ne tikai pašiem pakalpojumu sniedzējiem, bet arī šo pakalpojumu saņēmējiem (spriedumi, 2012. gada 18. oktobris, X, C-498/10, EU:C:2012:635, 23. punkts, kā arī 2014. gada 3. decembris, *De Clercq* u.c., C-315/13, EU:C:2014:2408, 52. punkts).

39 Ir jākonstatē, ka tādi pasākumi kā pamatlietā aplūkotie, ar kuriem pasūtītājam tiek uzlikts pienākums apturēt maksājumus savam līgumpartnerim un iemaksāt drošības naudu vēl atlikušās būvniecības cenas apmērā, ja ir pamatotas aizdomas par pakalpojumu sniedzēja pieļautu darba tiesību jomas valsts tiesību aktu administratīvu pārkāpumu, var atturēt gan attiecīgās dalībvalsts pasūtītājus izmantot pakalpojumu sniedzējus, kas reģistrēti citā dalībvalstī, gan atturēt šos pēdējos minētos no pakalpojumu piedāvāšanas šiem pasūtītājiem.

40 Kā to norāda ģenerāladvokāts secinājumu 37. un 38. punktā, šādi pasākumi tostarp var, pirmkārt, tuvināt brīdi, kad attiecīgajam pakalpojumu saņēmējam ir jāsamaksā vēl maksājamā būvniecības summa, un tādējādi tam liegt iespēju saglabāt, kā tas parasti ir paredzēts piemērojamajā valsts tiesiskajā regulējumā, daļu no šīs summas kā kompensāciju, ja darbi ir izdarīti slikti vai ar nokavēšanos. Otrkārt, šie paši pasākumi var liegt pakalpojumu sniedzējiem, kuri ir reģistrēti citās dalībvalstīs, tiesības pieprasīt no saviem Austrijas klientiem samaksāt attiecīgās būvniecības summas atlikušo maksājamo daļu un tādējādi pakļaut pakalpojumu sniedzējus maksājumu kavējumu riskam.

41 Līdz ar to tādi pasākumi kā tie, kas paredzēti ar attiecīgo valsts tiesisko regulējumu pamatlietā, var tikt uzskatīti par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu.

Par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojuma attaisnojumu

42 No Tiesas iedibinātās judikatūras izriet, ka valsts pasākumi, kas var apgrūtināt vai padarīt mazāk pievilcīgu LESD garantēto pamatbrīvību īstenošanu, tomēr var tikt pieļauti ar nosacījumu, ka tie atbilst primārajiem vispārējo interešu apsvērumiem, ka tie ir atbilstoši, lai nodrošinātu to mērķa sasniegšanu, un ka tie nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai to sasniegtu (spriedums, 2017. gada 18. maijs, *Lahorgue*, C-99/16, EU:C:2017:391, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 Šajā gadījumā Austrijas valdība uzskata, ka pamatlietā aplūkotais pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums ir attaisnots ar darba ņēmēju sociālās aizsardzības, kā arī cīņas pret krāpšanu, tostarp sociālā nodrošinājuma jomā, un ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas mērķiem.

44 Šajā ziņā jānorāda, ka darba ņēmēju sociālā aizsardzība, kā arī cīņa pret krāpšanu, tostarp sociālā nodrošinājuma jomā, un ļaunprātīgas izmantošanas novēršana ir mērķi, kas ietilpst primārajos vispārējo interešu apsvērumos, kuri var attaisnot pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 19. decembris, Komisija/Beļģija, C-577/10, EU:C:2012:814, 45. punkts, kā arī 2014. gada 3. decembris, *De Clercq* u.c., C-315/13, EU:C:2014:2408, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Tādi pasākumi, kādi ir paredzēti ar pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, kas tostarp ir vērsti, lai nodrošinātu sodu efektivitāti, kuri varētu tikt uzlikti pakalpojumu sniedzējam darba tiesību aktu pārkāpuma gadījumā, var tikt uzskatīti par tādiem, kas ir atbilstoši, lai nodrošinātu šādu mērķu sasniegšanu.

46 Sakarā ar šāda tiesiskā regulējuma samērīgumu saistībā ar šādiem mērķiem vispirms ir jānorāda, ka ar to ir paredzēts, ka kompetentajām iestādēm ir iespēja pasūtītājam uzdot apturēt savus maksājumus pakalpojumu sniedzējam, kā arī iemaksāt drošības naudu atlikušās maksājamās summas par darbiem apmērā, pamatojoties uz "pamatotām aizdomām par administratīvu pārkāpumu" attiecībā pret valsts tiesību aktiem darba tiesību jomā. Tātad ar šādu tiesisko regulējumu ir atļauts pieņemt šādus pasākumus pat pirms tam, kad kompetentā iestāde ir konstatējusi administratīvo pārkāpumu, kas atklātu krāpšanu, it īpaši sociālā nodrošinājuma jomā, ļaunprātīgu izmantošanu vai rīcību, kas var nelabvēlīgi ietekmēt darba ņēmēju aizsardzību.

47 Turpinājumā – šajā pašā tiesiskajā regulējumā nav paredzēts, ka pakalpojumu sniedzējs, saistībā ar kuru ir šādas aizdomas, var pirms šo pasākumu pieņemšanas iesniegt savus apsvērumus par tam pārmestajiem faktiem.

48 Visbeidzot ir svarīgi norādīt, ka drošības naudas apmērs, kura var tikt uzlikta attiecīgo pakalpojumu saņēmējam, atbilst saskaņā ar pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu būvniecības summai, kas ir maksājama šī pasākuma pieņemšanas brīdī. Tā kā šī drošības naudas summu kompetentās iestādes tādējādi var noteikt, neņemot vērā iespējamos trūkumus būvniecībā vai citu pakalpojumu sniedzēja pienākumu neizpildi, izpildot būvniecības līgumu, šī drošības nauda varētu attiecīgajā gadījumā būtiski pārsniegt summu, kuru parasti maksātu attiecīgais pasūtītājs darbu nobeigumā.

49 Saistībā ar katru no iepriekšējos trīs punktos izklāstītajiem iemesliem tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu darba ņēmēju aizsardzības, kā arī cīņas pret krāpšanu, it īpaši sociālā nodrošinājuma jomā, un ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas mērķus.

50 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam neatbilst tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar kuru kompetentās iestādes var uzlikt pasūtītājam, kas ir reģistrēts šajā dalībvalstī, pienākumu apturēt maksājumus savam līgumpartnerim, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī, vai pat iemaksāt drošības naudu apmērā, kas ir ekvivalenta atlikušajai maksājamajai būvniecības cenai, lai nodrošinātu iespējamā naudas soda samaksu, kurš varētu tikt uzlikts šim līgumpartnerim, ja tiktu pierādīts darba tiesību pārkāpums pirmajā dalībvalstī.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

LESD 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam neatbilst tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar kuru kompetentās iestādes var uzlikt pasūtītājam, kas ir reģistrēts šajā dalībvalsti, pienākumu apturēt maksājumus savam līgumpartnerim, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī, vai pat iemaksāt drošības naudu apmērā, kas ir ekvivalenta atlikušajai maksājamajai būvniecības cenai, lai nodrošinātu iespējamā naudas soda samaksu, kurš varētu tikt uzlikts šim līgumpartnerim, ja tiktu pierādīts darba tiesību pārkāpums pirmajā dalībvalstī.

[Paraksti]